

Kryteria oceniania z języka polskiego

Klasa VI

	Kształcenie literackie i kulturalne	Formy wypowiedzi (pisanie)	Nauka o języku
	SEMESTR I		
Ocena dopuszczająca	<p>Jak w klasie IV i V oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika głośnego i cichego czytania pozwala na rozumienie tekstu, - zna podstawowe terminy z teorii literatury (narrator, osoba mówiąca, mit, baśń, bajka, powieść, wiersz, proza, bohater, dialog, wiersz, zwrotka, rym, rytm, refren) i mass mediów, - potrafi podać przykład powieści, legendy, mitu oraz bajki, - zna i odnajduje w tekście proste środki stylistyczne (epitet, uosobienie, wyraz dźwiękonaśladowczy, porównanie), - wygłasza z pamięci proste teksty, - wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym, - identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy, - rozumie tekst epicki po cichym 	<p>Jak w klasie IV i V oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy podstawowe formy wypowiedzi zgodne z tematem, zna ich formę (opowiadanie twórcze i odtwórcze, dialog, opis, list prywatny i oficjalny, kartka z pamiętnika, wpis w dzienniku, sprawozdanie, ogłoszenie, zawiadomienie, zaproszenie, notatka, życzenia, gratulacje, kartka pocztowa, plan wydarzeń, instrukcja, przepis), choć z błędami, - próbuje redagować opis przeżyć wewnętrznych, - formułuje podstawowe formy wypowiedzi ustnej ((próbuje wypowiedzieć się na temat przeczytanego tekstu, lektury, prostego zagadnienia, zabrać głos w dyskusji), 	<p>Jak w klasie IV i V oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady ortograficzne (rz, ż, ó, u, ch, h), pisownię „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami oraz reguły dotyczące pisowni wielką i małą literą, - zna i wskazuje podstawowe części mowy, odmienia rzeczownik, czasownik, przymiotnik, - orientuje się w częściach mowy nieodmiennych, - rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela, - dostrzega związki czasownika z innymi wyrazami, - rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę, - rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania,

	<p>przeczytaniu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpowiada na pytania zadane do usłyszanych tekstów, - poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów, - zna treść lektur, - opisuje swoje wrażenia po przeczytaniu lektury, - z pomocą nauczyciela wyszukuje informacje w różnych typach słowników, 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy zdania poprawne pod względem składniowym (zwłaszcza zamyka myśl w obrębie zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi, tworzy logiczne wypowiedzenia), - formułuje pytania do tekstu, - opowiada o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych, - poprawnie wyszukuje fragment lektury do charakterystyki postaci, - samodzielnie wypisuje z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc akcji, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone, - wskazuje w zdaniu pomiot i orzeczenie, - zna znaki interpunkcyjne (kropkę, przecinek, cudzysłów, dwukropek, nawias, wykrzyknik) i poprawnie je stosuje, - orientuje się w budowie słowotwórczej wyrazu, - zna alfabet i posługuje się nim w praktyce, - rozpoznaje głoski, litery, sylaby,
SEMESTR II			
	j.w.	j.w.	jw. oraz: <ul style="list-style-type: none"> - z pomocą nauczyciela rozpoznaje części zdania w krótkich i prostych przykładach, - pod kontrolą nauczyciela rozróżnia zdanie złożone współrzędnie od zdania złożonego podrzędnie,
Ocena dostateczna	SEMESTR I		

	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno tekst, zwracając uwagę na intencję (wymowę) tekstu (informacja, przeżycie, perswazja) oraz znaki interpunkcyjne, - określa temat i główną myśl utworu, - dzieli się wrażeniami po przeczytanej lekturze oraz uzasadnia je, - omawia akcję utworu literackiego, - poprawnie odpowiada na pytania zadane do usłyszanych i samodzielnie przeczytanych tekstów, - z niewielką pomocą dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł; wstęp, rozwinięcie, zakończenie), - próbuje samodzielnie odczytać tekst na poziomie przenośnym, - zna pojęcia mit, legenda powieść, baśń, bajka, pamiętnik, fraszka - odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora, - rozumie pojęcia: dialog, opis, opowiadanie, - zna pojęcia: epitet, metafora (przenośnia), uosobienie, wyraz dźwiękonaśladowczy, porównanie, wyszukuje je w tekście i tworzy własne proste przykłady, - rozróżnia elementy 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje wypowiedzi zgodne z zadaniem oraz formą, - w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych dotyczących języka, składni, kompozycji, ortografii i interpunkcji, - wypowiedzi ustne i pisemne próbuje wzbogacać o dodatkowe elementy językowe, np. epitety, opis, dialog, - tworzy opowiadania o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych, dodając szczegóły i sygnalizując zaangażowanie emocjonalne, - uzasadnia własne zdanie w formie pisemnej, dobierając trafne argumenty, - zna cechy reklamy i tworzy ją, - redaguje opis przeżyć wewnętrznych. 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował w stopniu dostatecznym ortografię i stosuje w praktyce poznane reguły, - zna reguły dotyczące pisowni „nie” z różnymi częściami mowy oraz częstką -by i stosuje je w praktyce, - zna reguły pisowni zakończeń <i>-ij, -i, -ii</i> oraz pisownię wyrazów wielką i małą literą, - dokonuje stopniowania przymiotników i przysłówków, - rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie rzeczownika oraz potrafi wskazać oboczności, - odróżnia czasowniki dokonane i niedokonane, stronę czynną i bierną czasownika, - zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach, - zna podstawowe zasady interpunkcyjne i stosuje je w praktyce, - samodzielnie rozpoznaje części mowy, odmienia je i określa ich formę, - zna liczebnik, przysłówki, spójnik, zaimki, - rozpoznaje rodzaje wypowiedzi i poprawnie je tworzy,
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - realistycznej i fantastycznej, - wskazuje cechy bohaterów, - podejmuje rozważania i ocenia postępowanie bohaterów, - potrafi chronologicznie uporządkować wydarzenia opisane w tekście literackim, tworzy plan wydarzeń - odróżnia wiersz rymowany od nierymowanego (białego), wiersz stroficzny od ciągłego, - poprawnie rozpoznaje styl potoczny i literacki w przykładach zawierających wyraźne cechy każdego z nich, - odróżnia informacje ważne od drugorzędnych, - rozumie dosłowne i przenośne znaczenia wypowiedzi, choć czasem z pomocą nauczyciela, - samodzielnie odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości, - stara się korzystać z różnych źródeł informacji, - wyodrębnia elementy dzieła teatralnego, filmowego i telewizyjnego, - wskazuje cechy charakterystyczne przekazów multimedialnych, 		<ul style="list-style-type: none"> - przekształca zdanie pojedyncze w równoważnik zdania i odwrotnie, - rozpoznaje części zdania (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik), - tworzy zdania pojedyncze i złożone, - odróżnia zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte i tworzy je, - potrafi omówić budowę słowotwórczą wyrazu, - określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość
SEMESTR II		

	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: neologizm, archaizm, 	<p>jw. oraz:</p>	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zdanie złożone podrzędnie i współrzędnie, - w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe, - tworzy proste wykresy zdania pojedynczego
	SEMESTR I		
ocena dobra	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno i recytuje tekst zwracając uwagę na dykcję, pauzy oraz przekazując intencję tekstu, - dobrze zna lektury obowiązkowe, - jasno i rzeczowo odpowiada na pytania zadane do usłyszanych i przeczytanych tekstów, - często wypowiada się na lekcjach na poruszane tematy, - omawia akcję, wskazując główne wątki, - dobrze uzasadnia swoje wrażenia po przeczytaniu lektury, - uczestniczy w dyskusji na temat postępowania bohaterów oraz dokonuje ich oceny, 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy rozbudowane i poprawne zdania, - w wypowiedziach ustnych i pisemnych mogą się znaleźć tylko nieliczne błędy językowe, stylistyczne, ortograficzne, interpunkcyjne, logiczne, - formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem, - stosuje styl adekwatny do tematu wypowiedzi pisemnej, - redaguje reklamę jako tekst o charakterze perswazyjnym, 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował w stopniu dobrym zasady ortograficzne, w tym pisownię partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, z przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym, zakończeń <i>-stwo, -ctwo, dztwo, -ski, -cki, -dzki</i>, oraz wyrazów z <i>ą, ę, om, on, em, en</i>, - zna odstępstwa od pisowni wyrazów wielką i małą literą, - samodzielnie rozpoznaje części mowy odmienne i nieodmienne i określa ich kategorie gramatyczne, - zna nietypową odmianę niektórych rzeczowników, - rozpoznaje wykrzyknik i partykułę jako części mowy,

<ul style="list-style-type: none"> - dobrze identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy, publicystyczny, - posługuje się terminami liryka, epika, dramat, rozpoznaje formy gatunkowe tekstów, - w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne: epitet, uosobienie, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, tworzy własne przykłady i uzasadnia ich funkcję, - wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio, - rozumie dosłowne i przenośne znaczenia wypowiedzi, - wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu, - sprawnie posługuje się pojęciami z teorii literatury i wykorzystuje je do rozmowy o przeczytanych utworach, - zna elementy dzieła teatralnego, filmowego, telewizyjnego i sprawnie się nimi posługuje w praktyce, - wskazuje cechy charakterystyczne przekazów multimedialnych, potrafi nazwać ich tworzywo, - poprawnie rozpoznaje kolokwializmy i elementy gwarowe w języku, - samodzielnie i z własnej inicjatywy korzysta z różnych źródeł informacji, - samodzielnie wyszukuje informacje w słownikach różnego typu, 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie tworzy różne rodzaje prostych notatek uwzględniając jej najważniejsze cechy. 	<ul style="list-style-type: none"> - umie omówić budowę słowotwórczą wyrazu, - sporządza wykres zdania pojedynczego i proste przykłady zdania złożonego, - odróżnia zdanie podrzędne od nadrzędnego, - potrafi wskazać orzeczenie imienne oraz wskazać rodzaje podmiotów, - nazywa części zdania (podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik), rozumie ich funkcję oraz zależności, - rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych, - rozumie pojęcie zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie, - odróżnia związek główny od związków pobocznych, - rozumie pojęcie związku zgody, rządu i przynależności, - rozumie pojęcie akcentu, podaje przykłady
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie wyszukuje znaczenie związków frazeologicznych, pojawiających się w czytanych tekstach, - poprawnie określa podstawowe cechy narracji, 		
SEMESTR II		
jw.	j.w	jw. oraz: <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady poprawnej pisowni skrótów i skrótowców
SEMESTR I		
Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz: <ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno i wyraźnie utwory literackie, zwracając uwagę na dykcję i pauzy, skupia się na wyrażeniu intencji tekstu, - doskonale zna lektury obowiązkowe 	Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz: <ul style="list-style-type: none"> - wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym, kompozycyjnym, merytorycznym, logicznym, 	Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz: <ul style="list-style-type: none"> -zna podział głosek pod względem artykulacyjnym, rozpoznając głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe, - samodzielnie rozpoznaje części

**Ocena bardzo
dobra**

<ul style="list-style-type: none">- często i ciekawie wypowiada się realizując zamierzony cel wypowiedzi, dobierając trafne argumenty,- zna cechy gatunkowe mitu, legendy, powieści i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,- zna strukturę wywiadu,- bezbłędnie identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, użytkowy, werbalny, niewerbalny, mieszany,- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie ideę, temat,- chętnie dzieli się swoimi wrażeniami po przeczytaniu lektury i wyczerpująco je uzasadnia,- samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów,- umiejętnie wyszukuje znaczenie związków frazeologicznych pojawiających się w tekście,- zna terminy literackie i środki poetyckie, stosuje je podczas samodzielnej interpretacji wiersza i określa ich funkcje, podaje własne przykłady,- odróżnia język literacki od potocznego,- samodzielnie rozpoznaje etapy akcji w utworze literackim oraz układa na ich podstawie plan ramowy i szczegółowy,	<ul style="list-style-type: none">- tworzy poprawne, rozbudowane, wielokrotnie złożone zdania,- umiejętnie konstruuje dłuższe wypowiedzi zgodne z tematem,- opowiada o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych, dodając ciekawe szczegóły i obrazując zaangażowanie emocjonalne,- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,- redaguje pogłębiony opis postaci nazywający wprost cechy oraz zachowanie,- właściwie tworzy opis przeżyć wewnętrznych postaci,- stale dba o rozwój własnego słownictwa, świadomie gromadzi słownictwo z określonych kręgów tematycznych	<p>mowy odmienne i nieodmienne i bezbłędnie określa ich kategorie gramatyczne</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - omawia akcję wykazując wątki główne i poboczne, - samodzielnie określa cechy narracji, - samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji, -nie ma problemów z wyszukiwaniem informacji w różnych typach słowników, - w opisie i interpretacji tekstu kultury umiejętnie posługuje się poznaną terminologią, - odbiera teksty kultury na poziomie przenośnym, - wykazuje cechy narodowe i regionalne różnych tekstów kultury, - próbuje samodzielnie odczytywać wartości wpisane w teksty kultury, - odróżnia sprawy przemijające od wartości ponadczasowych, - odróżnia wytwory kultury wysokiej od wytworów kultury masowej 		
SEMESTR II		
jw.	jw.	jw. Oraz <ul style="list-style-type: none"> - całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach, - samodzielnie rozpoznaje części

			<p>zdania, - dokładnie analizuje zdanie złożone, - zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania</p>
Ocena celująca	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje zainteresowanie przedmiotem, - czyta i zna dodatkowe teksty, - orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury, bardziej niż wymaga tego program, - jest aktywny, bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych., - twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, - wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne. 		